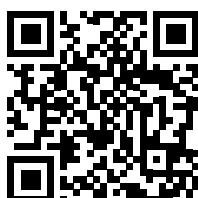

Griepvaccinatie voor zwangeren

Vraag	Antwoord
Waarom kunnen zwangere vrouwen in Nederland een gratis grieprik krijgen?	Om zowel pasgeborenen als zwangere vrouwen te beschermen tegen griep en complicaties door griep. Beiden hebben meer risico op een ernstiger beloop van griep. Het kan bijvoorbeeld leiden tot ziekenhuisopname. Na griepvaccinatie tijdens de zwangerschap maakt het lichaam van de vrouw antistoffen aan tegen het griepvirus. Omdat het bloed van haar verbonden is met het bloed van de baby, krijgt de baby deze antistoffen ook. Zo is de baby al beschermd tegen griep in de eerste maanden na de geboorte waarin de baby zelf nog niet gevaccineerd kan worden. Als zwangere vrouwen of pasgeborenen na griepvaccinatie toch griep krijgen, is het beloop vaak mild.
Wat weten we over de veiligheid van de grieprik voor zwangeren en zuigelingen?	De grieprik is veilig. Het griepvaccin is een geïnactiveerd (dood) vaccin en bevat dus geen levend virus. Bijna alle landen in Europa vaccineren zwangere vrouwen al jaren tegen griep (maar ook veel andere landen in de rest van de wereld). Hieruit weten we dat griepvaccinatie tijdens de zwangerschap veilig is voor zowel de zwangere vrouw als de baby. Het heeft geen gevolgen voor de baby of de zwangerschap. Zwangere vrouwen verdragen de grieprik even goed als niet-zwangere vrouwen. Als er bijwerkingen optreden, zijn die bijna altijd mild en tijdelijk. De meest voorkomende bijwerking is een reactie rondom de prikplek. Daarna zijn de meest voorkomende reacties spierpijn en een algeheel malaisegevoel. Deze reacties gaan bijna altijd binnen 2 dagen over.
Waar en wanneer kan een zwangere vrouw de grieprik halen?	Ze kunnen de gratis grieprik bij hun huisarts halen als ze 22 weken of langer zwanger zijn tussen 1 oktober t/m 31 december. Is iemand op 1 januari nog geen 22 weken zwanger? Dan komt ze in 2022 niet in aanmerking voor de gratis grieprik. De verloskundige en de GGD hebben geen grieprikken.
Waarom moeten zwangeren vrouwen zichzelf melden en krijgen ze geen uitnodiging?	In mei 2022 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport besloten om de grieprik gratis aan te bieden aan alle zwangere vrouwen. Het is alleen voor het najaar van 2022 niet mogelijk om een uitvoeringsroute voor alle zwangeren op te zetten. Daarom kunnen vrouwen die dit najaar 22 weken of langer zwanger zijn zich van 1 oktober t/m 31 december zelf bij de huisarts melden voor de gratis grieprik
Is het nog zinvol om (erg) laat in de zwangerschap de grieprik te halen?	Ja. Zwangere vrouwen kunnen de vaccinatie halen vanaf de 22e week tot aan het einde van hun zwangerschap. Maar wel geldt: hoe eerder, hoe beter. Want dan is er voldoende tijd om antistoffen aan hun baby over te dragen. Die antistoffen beschermen de baby tegen griep. De baby is meestal goed beschermd als de griepvaccinatie minimaal 2 weken voor de geboorte wordt gegeven. Maar we weten ook dat een vaccinatie minder dan 2 weken voor de bevalling toch nog steeds bescherming geeft. Bovendien is meestal van te voren niet bekend wanneer u precies bevalt.
Waarom krijgen alle zwangere vrouwen nu het advies om zich te laten vaccineren, terwijl eerst alleen zwangere vrouwen met onderliggende aandoeningen uitgenodigd werden?	De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) adviseerde in 2012 om alle zwangere vrouwen wereldwijd tegen griep te vaccineren. In Nederland wordt dit geadviseerd sinds 2021. Het doel van deze vaccinatie is met name gericht op het beschermen van baby's van 0-6 maanden tegen mogelijke gevolgen van griep, maar ook om zwangere vrouwen zelf tegen complicaties van griep te beschermen. Voor 2021 was het advies om alleen zwangere vrouwen met onderliggende aandoeningen te vaccineren.

Vraag	Antwoord
Moeten zwangere vrouwen met een medische indicatie tot 22 weken zwangerschap wachten om zich te laten vaccineren?	Zwangere vrouwen met een medische indicatie krijgen los van hun zwangerschap een uitnodiging voor de grieprik van hun huisarts. Zolang de medische indicatie geldig is kunnen zij bij hun huisarts de grieprik halen. Voor hen geldt dat zij zich gedurende de hele zwangerschap kunnen laten vaccineren, dus ook vóór 22 weken zwangerschapsduur. Het vaccineren van zwangere vrouwen zonder medische indicatie is primair gericht op het beschermen van pasgeborenen en wordt daarom vanaf 22 weken zwangerschap geadviseerd. Dan worden de antistoffen het beste overgedragen naar het kind.
Hoe goed werkt de grieprik voor de zwangere vrouw en baby in het voorkomen van (ernstige) griep?	Baby's van gevaccineerde moeders hebben ongeveer 35% minder kans om griep te krijgen dan baby's van moeders die niet gevaccineerd zijn. Daarnaast hebben baby's van gevaccineerde moeders ongeveer 70% minder kans om opgenomen te worden in het ziekenhuis door griep. Gevaccineerde zwangere vrouwen hebben zelf ongeveer 50% minder kans om griep te krijgen dan niet gevaccineerde vrouwen.
Hoeveel pasgeboren kinderen worden ernstig ziek van griep in Nederland?	In Nederland krijgt naar schatting 10-15% van de pasgeborenen griep. Ongeveer 500 pasgeborenen krijgen jaarlijks door griep acute luchtwegklachten zoals benauwdheid en kortademigheid. Ieder jaar worden er ongeveer 35 tot 60 kinderen op de IC opgenomen vanwege ernstige griep.
Hoeveel zwangeren worden ernstig ziek van griep in Nederland?	Op basis van onderzoek in het buitenland wordt ingeschat dat er elk jaar ongeveer 90 vrouwen worden opgenomen in het ziekenhuis door griep, waarvan 5 tot 10 op de IC. Maar we weten dit niet precies omdat niet geregistreerd wordt hoeveel zwangere vrouwen ernstig ziek worden door griep en in het ziekenhuis of op de IC worden opgenomen. We weten niet of zwangere vrouwen meer vatbaar zijn voor griep dan niet zwangeren omdat daar geen onderzoek naar is gedaan. Verwacht wordt wel dat zwangere vrouwen in het algemeen iets vatbaarder zijn voor infecties.
Heeft de grieprik invloed op het geven van borstvoeding?	Nee. Het geven van borstvoeding na de grieprik is veilig. De grieprik zelf komt niet in de moedermelk, alleen de antistoffen die door de moeder zijn aangemaakt tegen het griepvirus. Zij kunnen mogelijk enige bescherming aan de baby geven. De grieprik is een dood vaccin, dat wil zeggen dat er dus geen levende griepvirusdeeltjes aan de zwangere vrouw toegediend worden en in de borstvoeding terecht kunnen komen.
Heeft de grieprik invloed op de rhesusprik (anti-D)?	Nee. De grieprik heeft geen invloed op de rhesusprik (anti-D). Het maakt ook niet uit hoeveel tijd er tussen de grieprik en de rhesusprik zit. U mag ze op dezelfde dag krijgen.
Heeft de grieprik invloed op andere vaccinaties zoals de 22-wekenprik?	Nee. De grieprik heeft geen invloed andere vaccinaties en dus ook niet op de 22 wekenprik tegen kinkhoest. De vaccins mogen op dezelfde dag worden gegeven.

rivm.nl/grieprik-zwanger